

Naam: J.H. Stegehuis, M. ten Dam
Datum: 9 juni 2020
Team/teamonderdeel: Adviespool / Advies
Telefoonnummer: 0631997651

Voorstel aan de raad

Onderwerp
Hoofdpoging
Portefeuillehouder

Ondergronds brengen hoogspanningslijn
Hoofdtakveld **Volksgezondheid en milieu**
E.J.F.M. van Mierlo

Samenvatting raadsvoorstel

In het Politiek Beraad van 14 april 2020 is de haalbaarheidsstudie van TenneT over het ondergronds brengen van de hoogspanningslijn in Almelo besproken. Uit de beraadslagingen bleek steun bij de raad voor alternatief 3, dit is de goedkopere variant en betreft ondergrondse verkabeling binnen de bebouwde kom. De raad heeft gevraagd om variant 4 - de duurdere omleidingsvariant - nogmaals te beschouwen. Naar aanleiding van de Politieke Beraden en de contacten met TenneT blijkt nu alsnog dat variant 4 óók in aanmerking komt voor de 80% medefinanciering vanuit het Rijk. Het college stelt de raad voor om bij de verkabeling van de hoogspanningsleiding te kiezen voor variant 4. De provincie Overijssel draagt maximaal € 950.000 bij.

Voorgesteld raadsbesluit

gelet op de uitkomst van het Politiek Beraad van 14 april 2020 over de hoogspanningslijn in Almelo, de nadere financiële onderbouwing van variant 4, de uitspraak van TenneT dat ook deze variant voor 80% subsidiabel is en de cofinanciering door de provincie Overijssel:

- te kiezen voor variant 4, waarbij de ondergrondse verkabeling om de stad heen zal gaan;
- het Rijk te verzoeken om samen met TenneT en de gemeente een basisontwerp voor de gekozen variant 4 te maken;
- een voorbereidingskrediet van € 100.000 euro beschikbaar te stellen ten behoeve van het opstellen van het basisontwerp in 2020/2021;
- de voor rekening van de gemeente komende kapitaallasten van het voorbereidingskrediet, samen met de kapitaallasten van het nog aan te vragen verdere uitvoeringskrediet vanaf 2025 op te nemen in het financieel meerjarenperspectief.

Inleiding

De wet Voortgang Energie Transitie (Wet VET) maakt het mogelijk dat gemeente(n) en provincie samen het initiatief nemen voor de eventuele verplaatsing of verkabeling van een hoogspanningslijn in woongebieden, door de netbeheerder.

Landelijk is een klein aantal pilotprojecten benoemd om te verkennen hoe de samenwerking tussen gemeenten, provincie en TenneT vorm kan krijgen.

Almelo neemt samen met andere Overijsselse gemeenten die een door het ministerie aangewezen tracé hebben, deel aan zo'n pilot. Dit zijn de gemeenten Raalte, Deventer en Enschede.

Per 1 januari 2019 is de Algemene Maatregel van Bestuur "*Verplaatsen en verkabelen hoogspanningsverbindingen*" in werking getreden. Dit besluit bevat onder andere regels over het deel van de kosten voor verplaatsing of verkabeling dat de verzoeker (de gemeente) moet bijdragen.

TenneT is gevraagd een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren. Dit heeft geresulteerd in het rapport "Haalbaarheidsstudie voor het verkabelen van 110 kV lijndelen bevolkingskern Almelo". Hierin is een aantal alternatieven onderzocht.

Op 2 april 2019 hebt u besloten om samen met Raalte, Deventer en Enschede een brief te sturen aan Provinciale Staten, om het belang van de verkabeling te benadrukken en een reële verdeelsleutel tussen provincie en gemeenten te betrekken bij de coalitiebesprekingen (B&W-1906950). Samen met de daaropvolgende lobby heeft dit ertoe geleid dat Provinciale Staten op 26 februari 2020 heeft besloten een provinciale bijdrage te leveren aan de verkabeling in de vier pilotgemeenten.

Op 14 april 2020 is over dit initiatief een Politiek Beraad gehouden.

De uitkomst hiervan is dat er steun bij uw raad is voor variant 3, het binnenstedelijk ondergronds brengen van de hoogspanningslijn, met dien verstande dat de raad, mede naar aanleiding van inspraakreacties uit het Tusveld ook variant 4 bij haar definitieve keuze en besluitvorming nogmaals in overweging wil nemen.

TenneT heeft ons recent laten weten dat de regeling waarbij het Rijk 80% van de kosten betaalt óók geldt voor variant 4. Dit was eerder niet het geval, zoals door TenneT is opgenomen in het Haalbaarheidsonderzoek en is gemeld tijdens het Politiek Beraad.

De eigen bijdrage voor de gemeente van variant 4 wordt daarmee aanzienlijk lager, van 5,6 miljoen euro naar 1,867 miljoen euro.

In onderstaande tabel zijn de verschillen aangegeven in financieel opzicht tussen de varianten 3 en 4, onder de huidige inzichten en de recente schriftelijke toezegging van TenneT:

Variant	Totale kosten	Bijdrage Rijk (door tussenkomst van TenneT)	Bijdrage provincie	Eigen bijdrage gemeente	Kapitaal- lasten in 2025
3 binnen- stedelijk	€ 9.271.086	€ 7.416.868	€ 950.000	€ 904.218	€ 31.648
4 buiten- om	€ 14.084.161	€ 11.267.329	€ 950.000	€ 1.866.832	€ 65.339

Beoogd effect

Beoogd effect is het kiezen voor een realistische en betaalbare variant en het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet.

Argumenten voor

Algemeen:

het voorstel past binnen het beleid om de leefbaarheid, aantrekkelijkheid en de veiligheid van de stad te verbeteren en om Almelo te verduurzamen en de energietransitie een goede basis te geven (programma Duurzaamheid).

- a.1. *het huidige binnenstedelijke tracédeel komt geheel vrij en biedt nieuwe ruimtelijke en financiële mogelijkheden (verkeer, recreatie, duurzame energie, groen en biodiversiteit);*
- a.2. *de hoogspanningslijn verdwijnt volledig uit het binnenstedelijke gebied, waarmee de leefbaarheid en de aantrekkelijkheid van de stad wordt verbeterd;*
- a.3. *er ontstaat een meer toekomstbestendige oplossing;*
- a.4. *eventuele nadelige gevolgen van de energietransitie op de capaciteit van het elektriciteitsnet door de grootschalige opwek van elektriciteit met zon en wind, worden voorkomen;*
- a.5. *de overlast als gevolg van de uitvoering van de ondergrondse verkabeling wordt tot een minimum beperkt;*
- a.6. *de inverdieneffecten van de gekozen variant worden gemaximeerd.*

- b.1 *het basisontwerp is de ontwerpfase van het project en dient als grondslag voor de uitvoeringsfase en daarmee de bijdrage van het Rijk.*
- c.1 *Er is een krediet benodigd om het basisontwerp op te stellen (zie Kosten, opbrengsten en dekking).*
- d.1 *Het voorbereidingskrediet is onderdeel van het totale benodigde projectkrediet. De raad wordt op dit moment gevraagd een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen voor de ontwerpfase van het project. Nadat het ontwerp gereed is, zal er een voorbereidings- en uitvoeringskrediet worden aangevraagd voor de verdere voorbereiding en de uitvoering van het project. Het nu aangevraagde krediet maakt deel uit van de totale geraamde projectkosten van afgerond € 14,1 miljoen. Dit betekent dat de gemeentelijke voorbereidingskosten kunnen worden geactiveerd en na het gereedkomen van het plan worden afgeschreven als onderdeel van de totale investeringskosten.*

Kantttekeningen

- a.1. *de kapitaalslasten van variant 4 zijn meer dan die van variant 3, respectievelijk € 65.339 en € 31.648 (in het eerste jaar);*
- a.2 *niet alle benodigde grond is eigendom van de gemeente, onderhandelingen en overeenstemming met eigenaren voor de vestiging van zakelijke rechten is noodzakelijk en vergt meer tijd dan een keuze voor variant 3.*
- d.1 *Op het moment dat het project onverhoopt geen doorgang vindt dienen de voorbereidingskosten ten laste van het jaarresultaat van enig jaar te worden gebracht. Het activeren en afschrijven van de kosten is op dat moment niet mogelijk omdat er geen plan wordt opgeleverd.*

Alternatieven

Alternatieven zijn:

- alsnog te kiezen van variant 3,
- geheel afzien van ondergrondse verkabeling

Kosten, opbrengsten en dekking

De totale kosten voor variant 4 worden geraamd op € 14,1 miljoen euro. Hiervan wordt 80% oftewel 11,25 miljoen euro bijgedragen door het Rijk. De provincie doet een bijdrage van € 950.000. Het restant van € 1.866.832 komt voor rekening van de gemeente

Deze gemeentelijke bijdrage in de kosten kan worden geactiveerd en in 40 jaar worden afgeschreven. De jaarlijkse kapitaallasten bedragen € 65.339 in het eerste jaar van afschrijving en lopen vervolgens jaarlijks af. Gezien de voorbereidingstijd zal dekking van deze lasten voor het eerst relevant zijn in 2025. De dekking was met ingang van 2023 reeds als PM-post opgenomen in het financieel meerjarenperspectief van de Programmabegroting 2020. Voorgesteld wordt om de dekking van de hiervoor vermelde bedragen op te nemen in het meerjarenperspectief vanaf 2025.

Voor het maken van een basisontwerp door TenneT en de gemeente dient in eerste instantie een voorbereidingskrediet ter hoogte van € 100.000 te worden ingesteld voor de dekking van de uren (50% TenneT en 50% gemeente). De kapitaallasten hiervan zijn 3.500 in het eerste jaar, vanaf 2020. De kosten van TenneT zullen in mindering worden gebracht op onze eigen bijdrage van € 1.866.832.

Uitvoering

Na de definitieve keuze voor een variant zal opdracht worden gegeven aan TenneT om deze samen met de gemeente verder uit te werken in het Basisontwerp.

Voorbereiding van het werk, inclusief ruimtelijke procedures, onderhandelingen met grondeigenaren en het verkrijgen van overeenstemming, kosten 3-4 jaar.

Daarna neemt de uitvoering ook nog een jaar in beslag. Dit houdt in dat het werk op z'n vroegst over 5 jaar wordt opgeleverd. Voor de verdere voorbereiding en uitvoering zal na afronding van de ontwerpfase een kredietaanvraag aan uw raad worden voorgelegd.

Vervolg

Na de definitieve keuze voor een variant zal opdracht worden gegeven aan TenneT om deze samen met de gemeente verder uit te werken in het Basisontwerp.

Vorbereiding van het werk, inclusief ruimtelijke procedures, onderhandelingen met grondeigenaren en het verkrijgen van overeenstemming, kosten 3-4 jaar.

Daarna neemt de uitvoering ook nog een jaar in beslag. Dit houdt in dat het werk op z'n vroegst over 5 jaar wordt opgeleverd. Voor de verdere voorbereiding en uitvoering zal na afronding van de ontwerpfase een kredietaanvraag aan uw raad worden voorgelegd.

Bijlagen

- Uitwerking financiële onderbouwing Verkabeling 110 kV leiding Tusveld – Groeneveld, alternatief 4, INT 72466
- Kaart met varianten 3 en 4, INT 72522
- Haalbaarheidsstudie voor het verkabelen van 110 kV lijndelen bevolkingskern Almelo, INT 71520

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,
F.W. van Ardenne

de burgemeester,
A.J. Gerritsen

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

Besluit:

Gedaan in de openbare vergadering van 1 september 2020,

de griffier,

de burgemeester,

drs. C.M. Steenbergen

A.J. Gerritsen